■ سال بیست و هشتم ■ شماره ۸۰۶۱ ■ پنجشنبه ■ ۳آذر ۱۴۰۱

ایران

صاحب امتیاز:
خبرگزاری جمهوری اسلامی
مدیر مسئول: محمدحسن روزی‌طلب
جانشین مدیر مسئول و سردبیر: کمیل نقی‌پور

تلفن: ۸۸۷۶۱۷۲۰ نمابر: ۸۸۷۶۱۲۵۴ ارتباط مردمی: ۸۸۷۶۹۰۷۵
پیامک: ۳۰۰۰۴۵۱۲۱۳ روابط عمومی / نشانی: تهران خیابان خرمشهر،شماره ۲۰۸
صندوق پستی: ۵۳۸۸-۱۵۸۷۵ / امور مشترکین: ۸۸۷۴۸۸۰۰
چاپ: چاپخانه‌های همشهری، شرکت چاپ جام‌جم
سازمان آگهی‌های روزنامه ایران: دارنده گواهینامه ایزو ۹۰۰۱ از شرکت NISCERT
تهران خیابان خرمشهر شماره ۱۶ / پذیرش سازمان آگهی‌ها: ۱۸۷۷ (۰۲۱)
انتشارات مؤسسه فرهنگی مطبوعاتی ایران: ۵-۸۸۵۴۸۸۹۲
http://irannewspaper.ir

اذان ظهر ۱۱/۵۱ | اذان مغرب ۱۷/۱۳ | نیمه شب شرعی ۲۳/۰۷ | اذان صبح فردا ۵/۲۲ | طلوع آفتاب فردا ۶/۵۰

سخن روز

حضرت زهرا(س):
همیشه در خدمت مادر و پایبند او باش، چون بهشت زیر پای مادران است؛ و نتیجه آن نعمت‌های بهشتی خواهد بود.
کنزل العمّال: ج۱۶، ص۴۶۲، ح ۴۵۴۴۳

نـــگاره
رضا بدرالسماء

امام خمینی: اگر بر کشوری نوای دلنشین تفکر بسیجی طنین‌انداز شد، چشم طمع دشمنان و جهانخواران از آن دور خواهد گردید و الا هر لحظه باید منتظر حادثه ماند.
صحیفه امام خمینی، جلد ۲۱، ص ۱۹۵

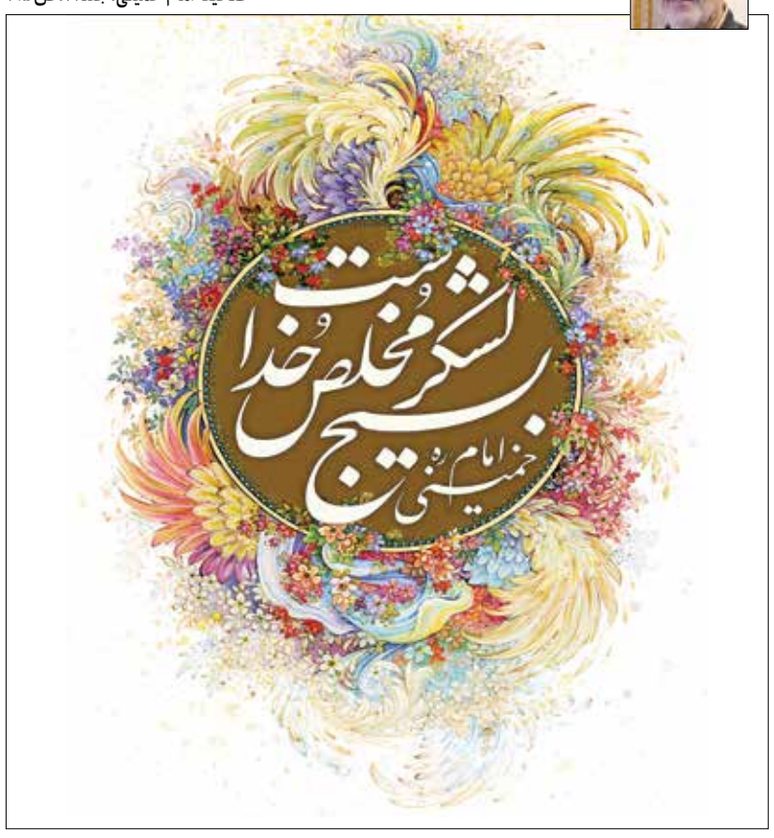

آخرین بیانیه خانه سینما

یادداشت

محمد حسین نیرومند

آخرین بیانیه خانه سینما متن کوتاهی دارد، با این حال اکثر رسانه‌ها و اهالی فرهنگ آن را بیانیه‌ای تند و غیرمنتظره ارزیابی کردند. برخی از سینماگران عضو خانه سینما و حتی صنوف سینمایی از انتشار آن اظهار بی‌اطلاعی کردند و از موضع‌گیری صریح این بیانیه ابراز شگفتی و حتی نگرانی کردند. تا آنجا که نگارنده مطلع است ظاهراً عصر روز دوشنبه ۳۰ آبان حدود ۴۰ نفر از سینماگران و عمدتاً بازیگران و بویژه بازیگران زن سینما در محل خانه سینما تجمع می‌کنند و از اعضای هیأت مدیره خانه سینما می‌خواهند در خصوص وقایع اخیر و بازداشت خانم کتایون ریاحی و هنگامه قاضیانی موضع صریح گرفته و بیانیه صادر نمایند. در واقع نگارش این بیانیه را باید حاصل اعتراض و فشار اعضای ذی‌نفوذ و تأثیرگذار خانه بر مدیریت خانه سینما دانست. با اینکه متن بیانیه آنقدر کوتاه است که بتوان بند بند آن را مورد نقد و بررسی قرار داد، اما نگارنده ترجیح می‌دهد این بیانه را با چند پرسش از نویسندگان آن مورد بررسی قرار دهد. اولین بند بیانیه اعتراض خانه سینما به ادامه خشونت‌های ماه‌های اخیر است. سؤال نخست، آیا اساسنامه خانه سینما به عنوان قانون و میثاق این نهاد صنفی، فرهنگی و هنری این اجازه را به صنوف خود داده است که با این نوع تعابیر سیاسی وارد عرصه غیر صنفی شوند؟ قطعاً خیر. در این بیانیه آمده است چنانچه دو بازیگر زن پیش گفته آزاد نشوند، صنوف سینمایی اعتصاب خواهند کرد. طبق ماده ۱۲ اساسنامه خانه سینما یکی از پیش شرط‌های عضویت در خانه سینما، التزام عملی به قانون اساسی و اصل ولایت فقیه است. رفتار هنجارشکنانه این دو بازیگر زن عملاً نشان می‌دهد که طبق این بند اساسنامه خانه سینما این دو صلاحیت لازم را برای عضویت در این نهاد صنفی ندارند. بنابراین، سؤال دوم و مهم این است که هیأت مدیره خانه سینما بر چه اساس و قانونی این دو بازیگر زن و همه زنان عضو خانه سینما را که حجاب از سر برداشتند و مغایر با بند ۱۲ اساسنامه عمل کردند همچنان عضو خانه سینما تلقی می‌کند؟ مدیریت خانه سینما درباره تهدید به اعتصاب سینماگران کشور لازم است به چند سؤال دیگر پاسخ دهد. بسیار واضح و روشن است که تصمیم‌گیری در خصوص چنین امر مهمی مانند اعتصاب سینمای کشور که معیشت همه صنوف سینمایی کشور به آن وابسته است باید کاملاً اجماعی و با مشارکت همه صنوف سینمایی انجام پذیرد، آیا چنین اتفاقی رخ داده است؟ بنده اطلاع موثق دارم که تعدادی از صنوف اصولاً از محتوای بیانیه و نحوه انتشار آن کاملاً بی‌اطلاع بوده‌اند. با توجه به فیلم‌های در دست تولید در کشور حداقل نیمی از صنوف خانه سینما این روزها درگیر این پروژه‌های سینمایی می‌باشند. اگر این افراد ناچار شوند با این بیانیه همراهی کنند، آیا خانه سینما پیش‌بینی لازم برای جبران خسارت دیدگان این پیشنهاد خام و نابخردانه را کرده است! در شرایطی که اکثریت اعضای ۶ هزار نفری صنوف سال‌هاست مشکل کار و معیشت دارند، آیا تحریک به اعتصاب می‌تواند عقلانی و حتی انسانی باشد؟ دعوت به اعتصاب از سوی خانه سینما تنها سه روز بعد از فراخوان اعتصاب سراسری اصناف کشور از سوی اغتشاشگران که خوشبختانه با بی‌توجهی و عدم اقبال بازاریان و صنوف کشور روبه‌رو شد کمی سؤال برانگیز است! برخی انتشار این بیانیه را طرحی برای دامن زدن و شعله ور کردن اغتشاشات اخیر دانستند که خوشبختانه این روزها در حال فروکش کردن است. در بخشی از این بیانیه خانه سینما متن آمده است: «خانه سینما اتهام‌هایی نظیر «اقدام علیه امنیت ملی»، «تشویش اذهان عمومی»، «نشر اکاذیب» و «همراهی با رسانه‌های بیگانه» را که به سینماگران منتسب می‌شود غیرواقعی می‌داند» مواضع و مطالب سینماگران در صدها توئیت و پست‌هایشان در خصوص اعتراضات و اغتشاشات ماه‌های اخیر در فضای مجازی موجود است. کافی است نگاهی به این مطالب بیندازید، نگارنده به چند نمونه از این پست‌ها در ادامه اشاره می‌کند: خانم معتمد آریا در یک پیام تصویری بسیار احساسی! خود را مادر سارینا اسماعیل‌زاده که در اعتراضات توسط پلیس کشته شده است! معرفی می‌کند، این در حالی است که مادر سارینا در مصاحبه با رسانه ملی تلویحاً به خودکشی دخترش اشاره کرد و گفت: «دخترم از ارتفاع سقوط کرده است.» دو روز بعد از این مصاحبه، رضا کیانیان در پستی عجیب، تأمل برانگیز و غیر واقعی!! نوشت: «مادر سارینا اسماعیل‌زاده دختر ۱۶ ساله کرجی که با ضربه باتوم سرکوبگران به سرش جان باخته بود به علت عدم تحمل مصیبت خودکشی کرد!! و جان باخت» خانم هنگامه قاضیانی در پستی جمهوری اسلامی را حکومت کودک کش می‌نامد و در پست دیگری مصداق این کودک کشی را همین مرحومه سارینای ۱۶ ساله معرفی می‌کند!
خانم شبنم فرشادجو جزو اولین بازیگران زنی که حجاب از سر بر داشته است در پستی بسیار ناجوانمردانه تصویر سرباز قهرمانی را که در واقعه تروریستی اهواز سال ۹۷ دختر بچه‌ای را نجات می‌دهد به عنوان تصویری از پلیسی که دختربچه‌ای را در اغتشاشات اخیر بازداشت کرده است، جا می‌زند!! خانم پانته‌آ بهرام تصویری از چهره خود را که مورد ضرب و شتم قرار گرفته است بدون هیچ توضیحی در پروفایلش بازنشر می‌دهد. خیلی زود این تصویر با عنوان تنبیه بدنی هنرمندان در اطلاعات و شکنجه پانته‌آ بهرام به صورت وسیعی در شبکه‌های مجازی بازنشر می‌شود. بعد از مدتی خانم بهرام در کمال خونسردی! اعلام می‌کند این عکس قدیمی است و آن را تنها برای همدردی با زنان گذاشته است! هشتگ معروف زن، زندگی، آزادی که در اکثر پست‌های سینماگران باز نشر می‌شود، نخستین بار توسط عبدالله اوجالان رهبر تجزیه‌طلب کردستان با هدف شکل‌گیری کردستان مستقل و آزاد مطرح شده است. بازنشر این شعار تجزیه‌طلبانه از سوی جماعتی که خود را شیفته ایران بزرگ و یکپارچه می‌دانند جای شگفتی ندارد؟! نمونه‌های پیشگفته تنها بخش بسیار کوچکی از صدها پستی است که برخی از سینماگران در دو ماه اخیر منتشر ساخته‌اند. آیا این گونه مطالب مصداق «تشویش اذهان عمومی»، «نشر اکاذیب» و «همراهی با رسانه‌های بیگانه» نیست؟ اگر نیست پس چیست؟ آیا این گونه مطالب در شرایط اعتراض باعث تحریک جوانان خام و احساسی نمی‌شود که امثال آرمان علی وردی را در شهرک اکباتان سلاخی و به شهادت رساندند؟ به نظر می‌رسد این‌گونه موضع گیری‌های غیرمعمول، واکنش‌های تند و مطالب بعضاً غیرواقعی برخی از سینماگران در دوماهه اخیر از یک تحلیل و ارزیابی غلط ناشی می‌شود. آنها تصورمی کنند از عمر جمهوری اسلامی چند صباح دیگر باقی نمانده است. از این رو، از هم‌اکنون به پیشواز رژیم آتی رفته‌اند! مناسب است این عزیزان تاریخ پر فراز و نشیب انقلاب اسلامی را کمی مطالعه کنند یا چشم از صفحه گوشی‌های خود بردارند و واقعیت امروز هزار شهر ایران عزیز را ببینند. این همه عربده و تندی و ناسازی چیست؟ نه همه همره و هم قافله و هم زادند؟ (مولانا)

فرقی نمی‌کند که کجایی‌ست لهجه‌ات
اترک سلام، کرخه سلام و ارس سلام
ظهر بلوچ، نیمه‌شب کُرد و ترکمن
صبح خلیج فارس، غروب طبس سلام

علیرضا قزوه

مقدس کردن آدم‌ها به فیلم‌های دفاع مقدس ضربه می‌زند

مرتضی شعبانی: باید به زندگی شهدا پرداخت بدون اینکه بخواهیم آنها را بزرگ کنیم. شهدای دفاع مقدس و قهرمانان انقلاب ما بزرگ هستند و ما نیازی به اغراق نداریم. آنچه به فیلم‌های دفاع مقدس ضربه می‌زند مقدس کردن این آدم‌هاست و به‌قول معروف روی طاقچه گذاشتن این شخصیت‌ها. اگر شخصیت واقعی آنها را بدون اغراق نشان دهیم، بزرگترین خدمت را کرده‌ایم. هر گاه فیلم‌ها و سریال‌های دفاع مقدس دارای استاندارد لازم بودند، مخاطب داشته‌اند. موفقیت فیلم‌ها و سریال‌های جدید نشان می‌دهد، موضوع دفاع مقدس همچنان برای مخاطب دارای جذابیت است، به شرط آنکه آثار ساخته شده، دارای کیفیت باشند. استقبال از فیلم «ایستاده در غبار» دلیل روشنی بر این ادعا است.

بخشی از سخنان کارگردان و تهیه‌کننده سینمای مستند در گفت‌وگو با ایسنا

اظهارات وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی در خصوص هنرمندان بازداشت شده:

سیاست قطعی وزارت فرهنگ حمایت از هنرمندان است

خبر

وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی سیاست قطعی این وزارتخانه را حمایت از هنرمندان دانست و اظهار داشت: برای افرادی که از خانواده فرهنگ، هنر و رسانه در اغتشاشات اخیر معذوراتی به وجود آمده و اتفاقاتی افتاده، وظیفه خودمان می‌دانیم که از اهالی فرهنگ، هنر و رسانه حمایت کنیم.

محمدمهدی اسماعیلی درحاشیه حیاط هیأت دولت درجمع خبرنگاران درباره موضع وزارت ارشاد درخصوص بازیگران بازداشتی گفت: در بیش از ۶۰ روزی که این اتفاقات رخ داده، بنای ما این است با گفت‌وگو و شفاف‌سازی اجازه ندهیم کار به جاهایی بکشد که موجب نگرانی شود. سیاست قطعی ما در وزارت فرهنگ این است آنهایی که به لحاظ کار حرفه‌ای‌شان دچار مشکل می‌شوند بنا بر وظیفه‌مان از آنها دفاع و حمایت کنیم.

او خاطرنشان کرد: مرتب با نهادهای امنیتی و دستگاه قضایی جلساتی را داریم که تا حد امکان بتوانیم به کسانی که دچار مشکل شده‌اند، کمک کنیم؛ الحمدلله در این زمینه دستگاه‌های امنیتی و دستگاه‌های قضایی همکاری‌های بسیار خوبی دارند.

وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی یادآور شد: بحمدالله روند کار به نحوی است که دوستان ما این دقت را به‌کار می‌برند که با گفت‌وگو، به رفع ابهامات کمک کنیم و مسأله در سطح جامعه حل شود.

او با گرامیداشت هفته بسیج گفت: سیاست دولت مردمی، گسترش دیپلماسی فرهنگی و هنری است و در پناه این دیپلماسی، موضوع اقتصاد فرهنگ از اولویت‌های کاری وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی است.

وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی افزود: ما در یک سال گذشته حجم ارتباطات فرهنگی و گسترش تعاملات اقتصادی فرهنگی را افزایش دادیم و درهمه کشورهای هدف از جمله کشورهای منطقه، جهان اسلام، همسایگان و همچنین کشورهای آفریقایی این موضوع را دنبال می‌کنیم.

■ **شبکه‌های تروریستی با هزینه‌های نجومی به‌دنبال مبارزه با تمام دلخوشی‌های جامعه ایرانی هستند**

وزیرفرهنگ و ارشاد اسلامی همچنین در سومین همایش سراسری مدیران کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان‌ها که شامگاه سه‌شنبه در مجتمع فرهنگی «باغ زیبا» برگزار شد، با اشاره به فراز و فرودهای مدیریت در حوزه فرهنگ گفت: مدیر جهادی و انقلابی نه تنها پیشبرد اهداف را صرفاً به مسائل بودجه‌ای گره نمی‌زند بلکه در مواجهه با محدودیت‌ها از خلاقیت خود نهایت بهره را برای تبدیل تهدیدات به فرصت خواهد برد تا مسیر تحقق اهداف متعالی حوزه فرهنگ انقلاب اسلامی هموار باشد.

محمدمهدی اسماعیلی ادامه داد: از سویی شبکه‌های تروریستی این روزها با هزینه‌های نجومی به‌دنبال مبارزه با تمام دلخوشی‌های جامعه ایرانی هستند تا به هدف شوم خود در ایجاد فضای ناامیدی ملت ایران دست پیدا کنند که همواره با بصیرت و هوشیاری مردم این دسیسه‌های دشمن نقش برآب خواهد شد، البته در این شرایط حساس جنگ رسانه‌ای، راحت‌طلبی و پشت میزنشینی از سوی مدیران انقلابی و جهادی به هیچ عنوان قابل پذیرش نیست.

او در ادامه به اهتمام وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در دوره جدید مبنی بر تعالی اقتصاد فرهنگ و هنر گفت: یکی از مهم‌ترین سرفصل‌های برنامه تحولی دولت مردمی در حوزه فرهنگ، مربوط به اقتصاد فرهنگ بوده است و از همان ابتدا در حوزه اقتصاد فرهنگ، تکالیف متعددی برای وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی پیش‌بینی شده است و وزارت فرهنگ با قدرت امور مربوطه را پیش می‌برد.

اسماعیلی در بخش دیگری از سخنان خود به اهمیت برپایی منظم برنامه‌های مختلف فرهنگی و هنری اشاره کرد و گفت: تقویت نشاط اجتماعی یکی از مهم‌ترین راه‌های مقابله با فتنه‌انگیزی دشمنان در دوقطبی‌سازی جامعه به شمار می‌رود که در ایجاد این نشاط اجتماعی، برپایی رویدادهای فرهنگی و هنری با حضور اقشار مختلف جامعه نقش پررنگی ایفا خواهد کرد.

عضو شورای عالی انقلاب فرهنگی در پایان ضمن اشاره به دستاوردهای سفرهای استانی خود گفت: دولت مردمی به‌دنبال ایجاد فرصت‌های برابر با نگاهی عادلانه برای اهالی فرهنگ و هنر در نقاط مختلف کشور است و بر همین اساس تحقق عدالت فرهنگی از اهداف اصلی و مهم وزارت فرهنگ در دوره جدید به شمار می‌رود.

عیب‌پوشی، فضیلتی برای پایداری زندگی

آیین

اسماعیل علوی
دبیر گروه پایداری

گاهی به دلیل رفتار مشکوک یکی از زوجین، طرف مقابل درصدد یافتن رمزگوشی وی و وارسی آن برآمده، این کار را لازم و حق خود می‌داند. حال آنکه کنترل گوشی هرکسی ولو با نسبت همسری، رفتاری نامناسب و موجب آسیب و مشکلات زیادی در زندگی مشترک خواهد بود که کارشناسان از زوایای مختلف به آسیب‌شناسی آن پرداخته‌اند. دراینجا ما برآن هستیم تا موضوع را از منظر اخلاق اسلامی مورد دقت نظر قرار داده و در یادداشتی کوتاه به اهم نکات آن اشاره نماییم.

رعایت‌های شرعی سرکشی به حریم خصوصی افراد را با هر نسبتی، رفتاری نامناسب تلقی کرده و مجاز نمی‌داند. زیرا در موجه‌ترین حالت، کشف سرنخ‌هایی از رفتار فرازناشویی از شریک زندگی خواهد بود که در این صورت هم اخلاق اسلامی برتعرض به حریم خصوصی همسر صحه نمی‌گذارد.

چرا که این کار علاوه بر نشانه رفتن اصل زندگی با متزلزل کردن پایه‌های آن و پیش کشیدن مسیر جدایی و طلاق، فرصت بازگشت و توبه را از فرد خاطی گرفته و او را به راه ضلالت و گمراهی سوق می دهد.

امام صادق(ع) دراین ارتباط می‌فرماید: «هرگاه بنده‌ای خالصانه توبه کند خداوند او را دوست می‌دارد، سپس (خطاهای) او را می‌پوشاند.» کلام وحی نیز براین گفته امام صادق(ع) صحه گذاشته و تصریح می‌کند: «خدا افشای بدی‌های دیگران را دوست ندارد، جز برای کسی که مورد ستم قرار گرفته است (که بر ستم‌دیده برای دفع ستم، افشای بدی‌های ستمکار جایز است) و خدا شنوا و داناست.» (نسا/۱۴۸)

کلمه «سوء» در این آیه ناظر به کشف و افشای هرگونه بدی و زشتی بوده و منظور از «افشای بدی‌های اشخاص» اختصاص به غیبت و بدگویی از آنان ندارد و کشف گناهانی که موجب هتک حرمت افراد و گرفته شدن فرصت هدایت از آنان شود نیز مرضی و مطلوب حق تعالی نخواهد بود.

هر انسانی نقاط ضعفی دارد که از نظر دیگران پنهان است، اگر بنا شود این عیوب اظهار و برملا شوند، روح بدبینی بر سراسر جامعه سایه افکنده و روابط افراد با یکدیگر با مشکل مواجه خواهد شد. از این رو، خداوند که خود را «ستار العیوب» نامیده، دوست ندارد افراد نسبت به یکدیگر پرده‌دری کنند و آبروی یکدیگر را ببرند.

در ادامه همین آیه خداوند ستم‌دیدگان را استثنا کرده، می‌فرماید: «مگر کسی که مظلوم واقع شده است» (اِلّا مَنْ ظُلِمَ). چنین افرادی برای دفاع از خویشتن در برابر ظلم ظالم حق دارند اقدام به اظهار مظالم و ستمگری‌ها نموده و ضمن مذمت ستمگر نسبت به احقاق حق خود بکوشند. در واقع این استثنا برای آن است که این اصل اخلاقی مورد سوءاستفاده ظالمان و ستمگران واقع نشود. والا افشای عیوب و معاصی افراد، به هر شکل که باشد خلاف و غیرمجاز است زیرا درعمل منجر به از بین رفتن حرمت گناه و اشاعه آن خواهد شد. آیین اسلام توبه را فرصتی برای جبران لغزش‌ها و خطاها قرار داده است که در صورت افشای گناهان دیگر کسی مایل به توبه و بازگشت نخواهد بود و چه بسا به آن گناه به طور آشکار و علنی مبادرت خواهد کرد.

قرآن کریم با تصریح براین مفهوم می‌فرماید «کسانی که دوست دارند زشتی‌ها در میان مردم با ایمان شیوع یابد، در دنیا و آخرت عذابی دردناک خواهند داشت و خداوند چیزی را می‌داند و شما نمی‌دانید.» (نور/ ۱۹) فحشا در لغت به افعالی گفته می‌شود که قباحت و زشتی آنها بزرگ باشد.

همچنین بزرگان دین گناه را به آتش تشبیه کرده‌اند، هنگامی که در کانون خانواده‌ای آتش روشن شود، باید سعی و تلاش کرد که آتش خاموش شود و یا دست‌کم محاصره گردد؛ اما اگر به آتش دامن زده شده و آن را از نقطه‌ای به نقطه دیگر ببریم، حریق همه جا را فرا خواهد گرفت و کسی قادر به کنترل آن نخواهد بود.

با این توضیحات سرک کشیدن به گوشی یکدیگر در زندگی زناشویی نه تنها عاقبت خوشی دربر نداشته و به اصلاح رفتاری منجر نمی‌شود، بلکه کانون زندگی را نیز از هم پاشیده و فرصت جبران و در مسیر اصلاح قرار گرفتن را از یک نهاد انسانی سلب می‌نماید.

نقد یک شعر از شاعری محبوب

یادداشت

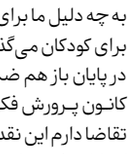

صدیقه عاشوری
روانشناس و عضو انجمن کودک و رسانه

اولین کتاب‌هایی که در کودکی، پدرم برایم می‌خرید اثر استاد مصطفی رحماندوست بود. در عالم کودکی نام نویسنده را برایم می‌خواندند. به همین دلیل تا همین امروز که روانشناس کودک شدم و در حال نگارش این متن هستم، حتی نوشتن نام ایشان برایم تداعی‌کننده حسی زیبا و خاطره‌انگیز است؛ حالتی که نشان از ارتباط معنایی واژگان دوران کودکی با حس و حال بزرگسالی دارد. بیشتر ما این تجربه را داشته‌ایم که تصاویر، واژگان، صداها، رنگ‌ها و... دوران کودکی، معانی و حس‌شان را در ناخودآگاه‌مان حفظ کرده باشند، همان حسی که نام نوستالژی بر آن نهاده‌ایم و برایش گاهی دلتنگ می‌شویم. باوجود ارادتم به مصطفی رحماندوست و قدردانی از آثاری که برایمان خلق کرده‌اند، چندی قبل شعری از ایشان منتشر شد که گویی این تجربه آشنای تأثیر واژگان دوران کودکی بر ناخودآگاه‌مان را نادیده انگاشته است. در این شعر که در کتاب ترانه‌های نوازش آمده است، مادری به نوازش کلامی پسر کوچکش می‌پردازد و در حین قربان صدقه رفتن، خطاب به او می‌گوید: «بزرگ بشه زن بگیره، عروس برای من بگیره، خودش کنارم بشینه، زنش برام میز می‌چینه، آب می‌آره، نون می‌آره، پلو و فسنجون می‌آره.» در واقع این شاعر محبوب کودکی‌هایمان با این شعر خیلی واضح بیان می‌کند که فرزندم، به خاطر داشته باش یکی از کارکردهای همسر آینده تو، خدمت‌رسانی به من در جایگاه مادرشوهر است و حتی در این مسیر، نیاز نیست تو همراه او باشی. تو می‌توانی در کنار من بنشینی و دست به سیاه و سفید نزنی، او خودش میز را می‌چیند و خدمت‌رسانی می‌کند. در این شعر علاوه بر خودبینی مادر، که دیگران را در خدمت خود می‌خواهد، گویی مادر فرزندی را بزرگ می‌کند و انتظار دارد انتخاب‌های فرزندش در راستای تأمین نیازهای خودش باشد. نوعی نگاه معامله‌گرانه که پیام‌های ناخودآگاه اشتباهی را به ذهن کودکان وارد می‌کند. استاد در جایی در دفاع از شعرشان گفتند؛ کسانی که این شعر را نقد می‌کنند، اصلاً دنیای کودک را به رسمیت نمی‌شناسند و حال سؤال من این است که بر چه اساس این نظر را در مورد منتقدان دارند؟ فرض کنید کودکی شعرتان را می‌خواند و همراه آن تصویرسازی می‌کند و در ذهنش قاعدتاً این محتوا می‌نشیند که من با عروس آوردن می‌توانم مادرم را خوشحال کنم، این درخواست مادر از من است. حال چه عروسی؟ آن که برایش میز بچیند و آب بیاورد و... بعد از سال‌ها کودک بزرگ می‌شود، شعرتان شاید یادش نباشد، اما آیا مفهومی که اندوخته، یعنی اینکه خوشحالی مادر در گرو آوردن چنین عروسی است، از لایه‌های زیرین روان او حذف می‌شود؟ اگر چنین باشد، پس به چه دلیل ما برای آموزش فرهنگ، هنر، ادبیات و... در این حد زمان برای کودکان می‌گذاریم؟ آیا در این صورت کارمان بیهوده نیست؟

در پایان باز هم ضمن ابراز ارادت به این شاعر ارجمند، از انتشارات کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان، که ناشر این کتاب است، تقاضا دارم این نقد صمیمانه را بپذیرند و دقت بیشتری در نشر آثار کودکان داشته باشند.

شش برش بزرگ از جنگ جهانی دوم

پیشنهاد

آرمین سعیدی‌کیا
منتقد

یکی از درخشان‌ترین مستندها درباره جنگ جهانی دوم، سریال مستندی است به همین نام، یعنی «جنگ جهانی دوم» که داستان کامل جنگ جهانی دوم را با تصاویری کمیاب و دیده نشده، اسناد رسمی، تکنیک‌های مدرن رنگ آمیزی، مدرن‌ترین نقشه زمین و گرافیک‌های ماهواره‌ای به تصویر می‌کشد. این سریال شش قسمتی که می‌توان آن را خلاصه شده مستند «جهان در آتش» دانست موضوعات مختلف را با تصاویری بکر و ضبط شده از این جنگ روایت می‌کند و از ویژگی‌های آن می‌توان به پخش صحنه‌هایی از جنگ اشاره کرد که تا قبل از این از هیچ منبعی منتشر نشده بود و حالا بعد از گذشت سال‌ها شورای امنیت جهانی مجوز نمایش آن را صادر کرده است. حتماً می‌دانید که جنگ جهانی دوم با بلندپروازی دیوانه‌وار آدولف هیتلر شروع شد و ظرف ۶ سال بیش از ۷۰ میلیون انسان را که ۵۰ میلیون نفرشان غیرنظامی بودند، به کام مرگ کشاند و میلیون‌ها نفر را زخمی و آواره کرد. اگر علاقه‌مند به این حوزه هستید خیلی ساده و راحت می‌شود به شما این مینی سریال را که در کنار تصاویر بکر شامل گفت‌وگوهایی با زنان و مردانی که درگیر جنگ بوده‌اند پیشنهاد داد. تصاویر و گفت‌وگوهایی واقعی و تکان‌دهنده از دل جنگ. تا قبل از انتشار این فیلم مردم جنگ را سیاه‌وسفید دیده بودند اما این فیلم به تصاویر مهیب جنگ، رنگ و عمق بخشید و خلأ بزرگی را پر کرد. البته بیشتر تصاویر رنگی مربوط به اروپا و حوالی اقیانوس آرام است و اگر طرفدار جبهه غرب یا آفریقا باشید، چیز رنگی زیادی دستتان را نخواهد گرفت. با وجود این تصاویر آرشیوی مربوط به مناطق تحت اشغال نازی‌ها بسیار تأثیرگذار است. این فیلم مستند که به کارگردانی ایزابل کلارک و دانیل کستل ساخته شده‌است برای اولین بار از آگوست ۲۰۰۹ روی آنتن تلویزیون‌ها رفت و پس از آن در ۲۳ سپتامبر ۲۰۰۹ به صورت دی‌وی‌دی منتشر شد. می‌گویند برای ساخت این مستند نزدیک به ۷۰۰ ساعت تصویر از سراسر جهان گردآوری و تحقیقات آن به مورگان بریه، تاریخ‌نگار و تیم ده نفره‌اش سپرده شد و آنها از آوریل ۲۰۰۷ تا آوریل ۲۰۰۹ به مدت دوسال روی این موضوع تحقیق کردند. دانیل کستل یکی از اعضای این گروه تحقیقاتی گفته است: «انتخاب ۳۶۰دقیقه تصویر از میان ساعت‌ها راش مثل «سوگواری» است و البته نیمی از راش‌ها هم منتشر نشده و فقط یک سوم این راش‌ها رنگی شده‌است.» نکته جالب توجه اینکه قسمت اول این مجموعه ۶.۵ میلیون بیننده تلویزیونی داشت و قسمت دومش هم نگاه بیش از ۸ میلیون مخاطب را جلب کرد.

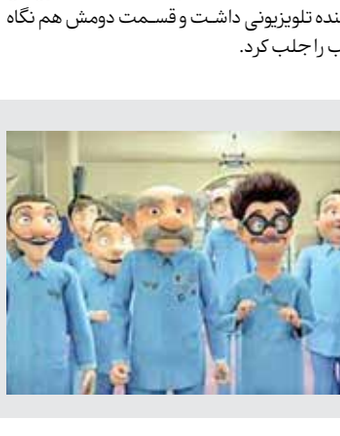

عکس نوشت
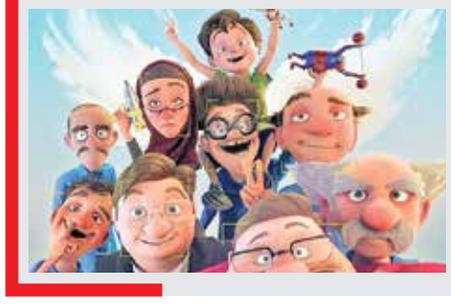
انیمیشن سینمایی «لوپتو» به کارگردانی عباس عسکری و تهیه‌کنندگی محمدحسین صادقی و احسان کاوه، به بخش رقابتی سومین دوره جشنواره جهانی کیدزسینما راه یافت. این جشنواره که از ۱۱ آذر ماه جاری در شهر بمبئی کشور هند برگزار می‌شود، به فیلم‌هایی با محوریت کودکان و با شعار آینده بهتر برای کودکان می‌پردازد./فارس